

Hetizakasz

RÖE

פרשת השבוע: ראה
הפטרה: השמים כסאי

„Adj bizony neki és ne irigykedjék szíved, midőn adsz neki, mert e dolog miatt áld meg téged az Örökkévaló, a te Istened minden munkádban és kezeld minden szerzeményében.”

Aug. 26.

הדלקת הנרות: 19:18

Aug. 27.

מעריב במוצאי ש"ק: 20:23
מולד חודש אלול ביום ש"ק
08:16 5/18

Reb Jojlis a Kazinczy zsinagógában

1942 tavaszán, נשא szombatján a budapesti Kazinczy utcai orthodox nagy-zsinagóga és környéke zsúfolásig megtelt emberekkel, akik azért jöttek, hogy hallhassák a Teitelbaum Joel, Reb Jojlis szatmári rebét, kinek Tóra-előadását az *Orthodox Žsidó Ujság* a következőképp jellemezte:

„Pár perccel 12 előtt kezdte meg beszédét a főrabbi. Dróságának alap gondolatmenete, ősenek a משה-נאק vezérfonala volt: a megingathatatlan Isten-bizalom Izráel megváltásában és a Szentély újbóli, Isten általi, hamaros felépülésében.

Kiindult a hetizakaszról és részletezte a hozzá fűződő midrásokat. Azzal kapcsolatban, hogy a fiatalabb K'hosz fiairól, a frigyszekrény őrzőiről való intézkedés már az előbbi hetizakaszban

olvasható és az idősebb, de külső munkákat végző Gércsajn fiáról szóló előírás csak a maiban van, azt a következtetést vonja le, hogy nálunk a Tórának mindenütt elsőbbsége kell legyen. Azt viszont, hogy az oltár felavatásánál már a Tórárt reprezentáló Jisochort is megelőzte Jehüdó törzse, akként magyarázza, hogy a מסירה נפש, a zsidó ügyért és vallásosságért való önfeláldozás, még a Tóra tiszteletét is meg kell, hogy előzze [...]

Látszólag nyugodtan, de belső tüzzel beszél. Hallgatósága lelkébe bizonyos fluidum árad, mindenki érzi, hogy Izráel egyik kiválósága szavait hallgatja, senki sem vonhatja ki magát hatása alól. Különösen szívhez szóló volt az a fejtegetése, amelyben – itt azután rendkívül élesen – kikelt a szemérmetlen, hiányos női ruhaviselet ellen. Ugyancsak éles műszort mondott a hézagos vallási gyermekneveléssel kapcsolatban. A feddésekből kiindulva szellemesen magyarázta a Talmud egyik mondását, miszerint: »Nehéz a mai időben moralizálni, mert ha valakinek azt mondják: szálla van a szemeid között, azt a feletet kapja: vedd ki előbb szemeidben levő gerendát.« – טול קיסם מבין עיניך אומר לו טול קורה מבין עיניך.

English Corner - Parashat Re'eh

The beginning of parashat Re'eh presents us with a monumental choice: "See, I'm presenting before you today the blessing and the curse [...]" We have freedom of choice, to decide between good and evil, and we are rewarded accordingly. Any right thinking person would opt to pursue good and receive the blessing, of course. It would seem fairly straightforward, too; just perform plenty of mitzvot and keep away from sin. Its so simple! So what has

been of keeping us from achieving it?

These days, the dangers of environment are greatly underestimated. If we want to attain the blessing that HaShem promises us, we have to be smart enough to choose our environment correctly. This can often be the easiest that HaShem promises us, we have to be smart enough to choose our environment correctly.

This can often be the easiest way of moving in the correct direction. Great attention must

be paid to the atmosphere within which one finds oneself. The danger is always that we overestimate our capabilities of withstanding negative influence. We must take note of the extent to which the Torah warns us to live in pure surroundings, telling us to destroy even the slightest remnant of idolatry. Parashat Re'eh stands as a lesson for us to take the greatest care with regard to the environment in which we live. (Slifkin, Brea)

Shabbat Shalom, Paskesz Sharon

Röé (5Mózes 11:26-16:17.)

„Egész zsákmányát pedig gyűjtsd össze a piacára; égesd el tűzben a várost meg egész zsákmányát teljesen az Örökkévalónak [...] és maradjon örök rom, ne építtessék föl újra.” (5Mózes 13:17.)

Hogy egész város is a bálványimádás útjára tudott tévedni, az annak jele, hogy lakói csak anyagiakban voltak érdekeltek, csak ezekben társultak és közben nem figyeltek a lelki, szellemi dolgokra. Ezért „tömődött el” szívük annyira, hogy el kell pusztítani őket. Sőt, nem csak őket, hanem anyagi javaikat, vagyონukat is, mely romlottságukat okozta (אבני אוזל).

„[...] és adjon neked irgalmat, irgalmazzon neked és sokasítson meg téged [...]” (5Mózes 13:18.)

Hogy kerül ez a poszuk a bálványimádó városról szóló sza-

kaszba? Mivel a parancsolat szerint egy ilyen várost ki kell irtani, kard élre kell hányni, ez a kegyetlenség természetét plántálhatja az ember szívébe. Úgy, ahogy mondja az Ráv Chájim Ibn Attar, akinek azt mesélte egy jismaelita rabló banda, hogy rablás és gyilkolás közben meg nagyobb késztetést éreznek a pusztításra, és a kegyelemnek még a szikrája is kivész a szívből. Ezért attól kellene félnünk, hogy itt is, amikor a Tóra megparancsolja, hogy ezt a bűnös várost el kell pusztítani, ez a kegyetlenség, vérontás hajlamát hozhatja a szívbe. Ezért ígéri meg az Örökkévaló, hogy „ad neked irgalmat” – az irgalom erejét teszi szívedbe, a kegyetlenség ereje helyett. (אור החיים)

„Midőn pedig hosszú neked az út, úgy, hogy nem bírod elvinni, mert nagyon is távol van

a hely melyet kiválaszt az Örökkévaló [...]” (5Mózes 14:24.)

Miért írja duplán a Tóra: „midőn pedig hosszú neked az út”, majd utána újra „mert nagyon is távol van a hely”? Az Örökkévaló szolgálatáról úgy áll, hogy: „Hanem közel van hozzád az igen nagyon, szádban és szívedben, hogy megtegyed.” (5Mózes 30:14.)

Aki mégis úgy érzi, hogy a Teremtő szolgálata súlyos teher számára, az annak jele, hogy távol van tőle az Örökkévaló, mert ha közel lenne hozzá szeretettel, akkor nem érezne semmi súlyt, semmi terhet. „Midőn pedig hosszú neked az út, úgy, hogy nem bírod elvinni [...]” – súlyos számodra a teher, nem bírod cipelni, ez számodra a jele, hogy „nagyon is távol van a hely” – vagyis a Teremtő tőled (אלשיך הקדוש).

Gut sábesz, Paskesz Žev

Elul hónap három attribútuma

Ros chódes elutól jom hákipurim utánig tart a kegyelem ideje. Habár a Szent – dicsérettessék! – az egész esztendőben teljes szívvel fogadja a megértők bűnbánatát, ezek a napok mindamelllett alkalmasabbaknak és időszerűbbeknek szemeltettek ki megtérésre, hogy az irgalom napjaivá és kegyelem napjaivá legyenek. Mert elul hó újholdján ment fel Mose a Szinaj hegyére, hogy átvegye a második kőtáblákat és fent időzött 40 napig és tisri 10-én jött le, mikor Izrael bűnének engesztelése befejeződött. Azóta szenteltettek ezek a napok a kegyelem napjaivá és tisri 10-ike az engesztelés napjává.

A legtöbb helyen az a szokás, hogy erev ros chódes elul böjtölnek és a jom kipur kátan imáit végzik, hogy felkészítsék szívüket a megtérésre. Ha az

újhold napja sábeszra esik, a vezeklő napot csütörtökre tolják előre. A mi nagy mesterünk, האר"י הקדוש – áldássá legyen az emléke! – írja: az Írás e versében: „De aki nem leskelődött, hanem az Isten juttatta kezébe, rendelek majd neked” (2Mózes 21:13.) az utóbbi אנה לידו ושמהי לך szavaknak kezdőbetűi az אלול szavat adják, amivel azt mondja nekünk, hogy ez a hónap a kegyelem ideje annak, aki megtérést fogad minden bűnéért, miket az egész esztendőben elkövetett. Rámutat továbbá arra is, hogy a tévedésből elkövetett bűnökért is bűnbánást kell tanúsítani ebben a hónapban.

Azt is mondták továbbá az ily írásjelzések magyarázói, hogy a Tóra e versében: „és körülmetéli az Örökkévaló, a te Istened” (1Mózes 30:6.) – את לבבך ואת לבב a te szívedet és magzatodnak szívét, héberül ideiktatott sza-

vainak kezdőbetűi az אלול szót adják. Hasonlóképpen az *Énekek énekének* (6:3.) versében az „én a kedvesemé, kedvesem az enyém” szavaknak a kezdőbetűi az אלול hó nevét alkotják. Továbbá ugyanígy *Eszter könyvének* (9:22.) versében: „ki-ki felebarátjának és adományokat a szegényeknek” איש לרעהו ומתנוה szavak kezdőbetűinek összetétele az אלול hónap neve.

E három jelmondat e három dologra mutat rá: a bűnbánó megtérésre, az imára és a jótékonyságra, melyekre ebben a hónapban törekedni kell. „És körülmetéli...” stb. a bűnbánó megtérésre utal, „Én a kedvesemé...” stb. a szeretet dala, és a harmadik: „Ki-ki a felebarátjának...” stb. a jótékonyságra. (הפנים להם). És ez utóbbi vers a *cedáká* értelmezésével: előbb a felebarátjának, ami azé, azután adományt a szegényeknek a magábólól.

Hogyan részesülhetünk az Örökkévaló áldásában?

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה.
את־הברכה אשר תשמעו אל־מצות יהוה אלהיכם
אשר אנכי מצוה אתכם היום.
והקללה אם־לא תשמעו אל־מצות יהוה אלהיכם...

– „Íme teszek elétek ma áldást és átkot. Az áldást, ha hallgatni fogtok az Örökkévaló Istenetek parancsaira és az átkot, ha nem hallgattok az Örökkévaló Istenetek parancsaira” – így szólt halála előtt Majse Rábénu, a hűségvesztés vezér népéhez.

Áldás és átok! Oh, milyen fontos nagy horde-rejű szavak! Ezek körül forog-mozog az egész emberi élet, minden emberi igyekvés, fáradozás, törekvés.

Áldás! Hát mi másért küzdesz, fáradsz, izzadsz te ember az egész héten át, ha nem áldásért, hogy áldás kísérje kezeid munkáját, áldás jutalmazza arcod verejtékét. Hogy áldás kísérje lépteidet, áldás költözzék házádba, a jólét és boldogság áldása vegye körül szeretteidet, feleséged, gyermekeidet, az egész családodat. S hogyha a korai reggel már talpon talál és az esthajnali csillag még munkával lel, hogyha téli fagy közepette serény munka hevít és nyári nap tüzelő heve verejtékben fürdet – úgy akkor áldást szerezni magadnak, tiednek – ez a célod, ez a törekvésed, ez éltet és támogat, tart fenn téged, hogy össze ne roskadj a súlyos teher alatt. Áldásra akarsz szert tenni és elkerülni az átkot!

S hogyha úgy tapasztalod, hogy nemes lelkű kiváló férfiak, minden nemes, jó, szép és igazért lelkesedő nagy szellemek nem elégszenek meg önmaguk szellemi és erkölcsi tökéletesülésével, saját szellemi és erkölcsi javaik gyarapításával, hanem másokat is boldogítani törekcsenek velük, hogyha látod, hogy az igaz tudománynak, nemes és nemesítő hatású tisztalelkű művészetnek, igaz eszmének, igazi, a szív legszentebb mélységeiben gyökerező és égnek törő vallásos-ságnak mélységeiben nem elégszenek meg avval, hogy ők maguk kultiválják a szépet, a nemeset, a jónak, az igaznak, az öröknek, az Is-

ten-inek fennkölt, nemes boldogság, magasztos lelki örömök édeni gyümölcseit termő paradicsomi életfáját, hanem embertársainkat is ki akarják ragadni a szürke hétköznapi lét alantosságából, a pusztán csak anyagi célokat, érdekeket, élvezeteket és gyönyöröket szem előtt tartó mindennapiság mélységéből és magasztosabb életcélok és feladatok örökzöld világába óhajtják vezetni azokat, – úgy akkor tudd meg oh, ember, hogy ezeket is ez a szó lelkesíti, buzdítja: bróchó, áldássá lenni! Áldást hozni embertársainkra!

Áldásért küzd, harcol minden ember. De oh, minő az igazi áldás és milyen utakon szereshető meg az? Erre a kérdésre a legkevesebb ember tud kellőképpen megfelelni.

Pedig e heti szidránk elején világosan megvan írva: „את־הברכה אשר תשמעו אל־מצות יהוה אלהיכם” – Akkor és azáltal fogjátok elérni a mindnyájatok által olyan hön óhajtott áldást és boldogságot, hogyha hallgatva hallgatni fogtok az Örökkévaló, a ti Istenetek parancsaira.

*Fischer Efrájim Fischl sárospataki főrabbi
1930-as írása alapján.*

LEGYEN A TÁMOGATÓNK!

Kolel • Kazinczy Sász Chevra • Kazinczy Zsinagóga •
Dessewffy Zsinagóga • Alma utcai Zsinagóga • Pesti Sul •
Teleki Stiebel • Női Klub • Kazinczy Klub • Kidus • Mikve •
Talmud Tóra gyerekeknek • Adomány a rászorulóknak • Chevra Kadisa

www.tamogatas.maoih.hu

Hanna Garden étterem

Nyitvatartás:

Vasárnap-Csütörtök: 12:00-22:00

Péntek: 12:00-16:00

Asztalfoglalás: (06 1) 342 1072

web: hannagarden.hu

e-mail: hannagarden@maoih.hu

Kínálatunkban a hagyományos magyar és zsidó konyha nélkülözhetetlen fogásai szerepelnek.

MAOIH 150
5632 ÓTA

Reb Teitelbaum Jojlis jorcájtja

A polgári naptár szerint idén augusztus 23-ára esik a híres szatmári rebe, Teitelbaum Joél (1887–1979), Reb Jojlis évfordulója, év 26. Híres dinasztíából származik, ükapja a משה ישמה volt Újhelyről, de felmenői mind híres rabbik, apja Teitelbaum Chánánjá Jomtov Lipa szigeti rebe, a קרושה יום טוב szerzője volt. 1911-ben Ilosván lett rabbi, majd 1925-től Nagykárolyba ment, ahol újból felvirágoztatta a jesivát, 1934-től működött Szatmárnémetiben, ahonnan elsősorban említeni szokás. A korszak egyik legmeghatározóbb rebéje, Tóra- és háláchá-tekintélye, aki vallási szigora ellenére óriási népszerűségnek örvendett és rendszeresen látogatta magyarországi híveit is. A vézskorszak után nem sokkal New Yorkba költözött, ahol folytatta munkáját, s hogy a nagyvárosi élet erkölcsromboló veszélyeit csökkentse, קריה יואל néven külön települést hozott létre. Emlékéből fakadjon áldás!

Imaidők az orthodox imaházakban (2022.08.26.–09.01.)

	Szombatfogadás	Szombaton (reggeli, délutáni és esti ima)	Hétköznaponként (reggeli, délutáni és esti ima)
Kazinczy nagyzsinaogóga	19:30	09:00; 19:20; 20:23	08:00 és 09:00 (vasárnap) 07:00 és 08:00 (hétfőtől péntekig) 13:30 (vasárnap-péntek) 19:20 (vasárnap-csütörtök) 19:50 és 21:30 (vasárnap-csütörtök)
Dessewffy zsinagóga	19:00	9:30; 19:50	08:30; 19:30; 20:00
Alma utcai imaház	-	09:00	-
Teleki téri stiebel	-	09:00	-
Visegrádi Sul	-	09:00	-

Hanna Deli

Szeretettel várjuk vendégeinket a Hanna Delibe folyamatosan bővülő árukészlettel, házi készítésű süteményekkel az új teraszon. Péntekenként kézműves barchesszal, jeruzsálemi kuglival stb.
Cím: 1074 Budapest, Dob u. 35; Telefon: +36 (1) 342 1639
Rendelés leadása: rendeles@maoih.hu
Nyitvatartás: Hétfő – Csütörtök: 9:00–18:00; Péntek: 7:00–15:00

Hétfői tanulások az Alma utcában

A múlt héten beszámoltunk arról, hogy Ráv Pinchasz Padwa rabbi kiváló előadást tartott az Alma utcai imaházban. Többen kérdezték, hogy máskor is lesznek-e ilyen tanulások az Almában. Örömmel tájékoztatjuk az érdeklődőket, hogy hétfő esténként 7 órától közös Talmud tanulás van minden héten Hegedűs Saul vezetésével. Jelenleg a תורת הניחא traktátus 3. fejezetét tanulják.

Nap	Időpont	Téma	Előadó
Vasárnap	18:30–19:15	Mindennapi cháláchá családfoőknek	R. Paskesz Zev
	19:30–20:15	Hetiszakasz: ami a múlt hétről kimaradt	
Hétfő	18:30–19:15	Jiddiskájt fiataloknak és idősebbeknek	R. Dan Daniel
	19:30–20:15	Hetiszakasz RáSI-val	R. Paskesz Zev
Kedd	18:30–19:15	Gemará Bráchet	R. Paskesz Zev
	19:30–20:15	Muszár	
Szerda	18:30–19:15	Jiddiskájt fiataloknak és idősebbeknek	R. Dan Daniel
	19:30–20:15	Háláchá Smá és t'filá	R. Paskesz Zev
Csütörtök	18:30–19:15	Hetiszakasz chászidut	R. Paskesz Zev
	19:30–20:15	Muszár	

Kol Jákov 2022 – 52. szám Ingyenes lapszám. Heti, képes, információs magazin.

MAOIH 1074 Budapest Dob utca 35. | e-mail: info@maoih.hu | web: www.maoih.hu | Felélős kiadó: Deutsch Róbert | Főszerkesztő: Cseh Viktor
A lapban megjelent hirdetések tartalmáért a kiadó nem vállal felelősséget. Az elhelyezett fizetett hirdetések nem tükrözik a szerkesztőség vagy a kiadó véleményét.
A hirdetések közzétételékor teljes mértékben figyelembe vesszük a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény rendelkezéseit, valamint az önszabályozó reklámpiacon kialakult gyakorlatot. A kiadvány törzsi és egyéb szent szövegeket, illetve azok magyarázatait tartalmazza, ezért kérjük ne dobja el.